

LIBERTATEA

ABONAMENTUL: „Libertatea”, „Foaia Interesantă” și „Plugarul Luminat” — 100 Lei pe an, 50 Lei pe 1/2 an, 25 Lei pe 1/4 de an.

Pentru țărani: preoți, învățători, mici meseriași și mici negustori: 60 Lei pe an, 30 Lei pe 1/2 an, 15 Lei pe 1/4 de an.

Pentru Iugoslavia și Cehoslovacia 120 Lei pe an. — Pentru America 150 Lei (abia 75 cenți) pe an, trimiși prin cec de bancă foii la Orăștie

Redacția în Orăștie (Trans.) | Foaie pentru popor | Director: Pr. IOAN MOȚA | Apare în fiecare Joi | Administrația în Orăștie (Trans.)

Ce ne spun

„Protocoalele Înțelepților Sionului”

Evreii au împărțit tot globul pământului în 7 cercuri mari, ca 7 „gubernii” rusești, prin cari lucrează pentru a ținea tot pământul în robia lor economică. Și îl fiu!

„gubernie” e România cu țările vecine ei, și scaunul guberniei e — la București. Ghiciți cine-i hahamul din scaun?

Incepem azi tălcuirea pe înțeleptul poporului, a celor ce se cunosc în cartea numită „Protocoalele Înțelepților Sionului”.

Am arătat în alt număr povestea acestor „Protocoale”. Ele ne descopere planul de război al Evreimii împotriva celorlalte popoare, dar îndeosebi împotriva creștinilor. Și planul arată până în amănunte, ce are Evreul de făcut, și unde s'ar afla el pe glob, ca să stăpânească și el, unul fiecare, prin lucrarea sa, prin toată ființa sa, și să ia cea mare a neamului său de se ținea mereu în spinarea celorlalte neamuri! Planul a fost stabilit în Marele Sfat al „Înțelepților Sionului”, a celor mai de frunte, și au învățat Evreii de pe glob, și au scris în 24 capitole sau cărți, ca să se țină toți Jidani, ori unde s'ar afla ei.

Nu se mulțumesc cu o țară două, nici cu nouă!

În marele lor plan, învățații neamului lui Izrael, nu se mulțumesc să ajungă stăpâni peste o țară, peste două, nici peste nouă, ci vor să stăpânească scripturile care le poruncesc supunerea sub picioarele lor a tuturor celorlalte popoare de pe lume! De aceea ei nu vor să se mulțumească cu o țară, ci vor să stăpânească mai mică decât lumea — peste toată lumea!

Mijlocul de stăpânire.

Evreii au înțeles mai înainte decât alte popoare, că „Domnul” lumii e aurul! Cine are aur mai mult, acela e Domnul cel mai tare... De aceea ei s'au pus întâi pe adunarea de aur, cu orice osteneală, cu orice preț, pe căi cinstite ori necinstite, — știind că apoi, cel ce nu-l are, nu se vor putea împotrivi sclăvii „ochiului dracului”, ci vor cădea nădărnici în fața lui, și vor cădea în prapastie. Și după sute de ani de lăcomie, au ajuns a avea în mână cea mai puternică armă pentru stăpânirea popoarelor: aurul! Prin mijlocul Casei de bani a Rothschild și a altor principii ai bogăției — el azi poruncesc și celelalte neamuri ascultă...

În Protocoalele ei o mărturisesc în cap. 64, spun:

„Toate roțile mașinării de omul, și toate atârna de un motor (care este mașinării în mișcare), care

e în mâinile noastre, și acest motor e aurul! Știința economiei politice, întemeiată de înțelepții noștri, ne dovedește de multă vreme, că puterea regească a aurului...”

Ei au această puternică armă, bogăția, în mâinile lor, și noi — le mai dăm, ajutându-i la toate întreprinderile, — în loc să-i mai dăm napoi și să ajutăm poporul nostru a-și încărca și el brațele cu aceste arme atotbiruitoare: cu bunăstarea! Iaca pentru ce nu e o nebunie, nici o lăcomie, strigătul poporului când zice: Mai dați-i în laturi pe Jidani dela izvoarele de câștig ale țării, și mai dați-i-le și nouă!

E atât de îndreptățit acest strigăt!

Șapte gubernii.

Și după-ce și-au văzut brațele încercate de armele biruitoare, cu sacii cu aur, înțelepții Sionului s'au pus să împartă lumea în cercuri de lucrare. Și au împărțit-o toată în șapte cercuri, ca șapte „gubernii” de-ale țării Rusești, având în fruntea fiecărei gubernii un „înțelept” al lor, ca conducător și poruncitor.

România are îndoelnică cinste de a fi inima uneia din cele șapte gubernii jidovești, ținând de ea și câteva țări vecine. Scaunul guberniei, cu hahamul întrinsul, e în București. Unde? Căutați-l bine în palatul băncii „Marmorosch-Blank” și-l veți găsi!

Cei șapte hahami primesc poruncile lor și stau sub conducerea Sinedriului lor cel mai înalt: Sfatul Înțelepților Sionului, — din a cărui „Protocoale” scoatem aceste descoperiri.

Din umbră, în ascuns.

Ci, nici pe cei șapte guvernatori, nici pe membri Sinedriului lor cel mai înalt, nu-i vei găsi nicăieri și nu-i vei vedea, nici îi vei putea pipăi, căci ei poruncă și legământ au, a lucra numai din umbră, în ascuns. O spun „Protocoalele” lor în cap. II. pag. 49, unde zice:

„...Presa (foile, gazetele) intrupează libertatea cuvântului. Dar statele n'au știut întrebuițea această putere și ea a căzut în mâinile noastre. Prin ea am câștigat o mare trecere, cu toate că am stat în umbră...”

În cap. IV. pag. 59, vorbind de mijlocul de a stăpâni mulțimile, îl află în despotism (stăpânire po-

runcitoare, cu mână de fer), dar „nu un despotism legiuit și pe față, și prin urmare răspunzător, ci un despotism nevăzut și necunoscut...”, care nu va putea fi răsturnat de nici o mișcare.

„Cine ar putea răsturna o putere nevăzută? Căci puterea noastră e una de felul acesta...”

Vom arăta în numerii viitori, tot scoțând părți din aceste mult grăitoare „Protocoale”, — că, după-ce și-au împărțit pământul în cele 7 gubernii, cum s'au pus la pândă și vâncăz de-acolo din umbră, ca vânătorul ascuns în tufisuri, asupra nefericitelor popoare.

„Naționaliste-creștine”

Ne cade așa de bine sufletului să vedem pe cei mai buni fii ai neamului nostru, pe tinerii din înaltele școli, alipiindu-se cu atâta căldură de credința și neamul lor!

Se spunea, și se mai spune, că multă învățătură înstrăinează pe tinerii de religie și-i face mai îngăduitori și în cele naționale, — căci doar și streinul e „om”, e „cetățean” al statului. Vai de poporul a cărui tineret se va bolnăvi de tot de aceste învățături! El nu-și va mai iubi cu foc neamul și credința sa, și prin aceea e pornit pe — povârnișul scăpătării. Pe acela, o, ce ușor și-l vor face rob loruși popoarele vecine!

Tinerimea universitară română de azi, departe de a se apropia de acel povârniș, se dovedește mai însuflețită, mai luminată de duhul cel bun al vremilor, decât mulți din noi cei mult mai bătrâni decât ei!

E o plăcere să-i vezi cum își fac ei chemările la adunările, la sfaturile lor. De pildă în „Cuvântul lașului”, gazeta studentească din Iași, în numărul cel mai nou, vedem o chemare, prin care „Asociația Studenților creștini” chiamă la stat pe 4 Oct. seara, pe toți Românii cu tragere de inimă pentru mișcarea studentească și țelurile studențimii naționaliste-creștine!..”

Până când studentimea noastră, — conducătoarea de mâne a tinerilor țării, — își va ținea scris așa de vădit pe steagurile ei țelurile naționaliste și creștine, — să știi, popor român, că poți avea deplină nădejde într'un viitor mai bun ca cel de azi! Ni-l apropie acești tineri acel viitor!

Chemare la calea cea bună!

Sfințirea petrii fundamentale,
a Catedralei dela Cluj.

Cu paradă rară și măreață, s'au pus Duminecă piatra fundamentală la Catedrala cea nouă română din Cluj. A venit din partea Familiei Regale Principele Moștenitor Carol, care a vorbit plin de înțelepciune; au venit: Metropolitul Moldovei Pimen, al Sibiului Nicolae Bălan, Episcopii Ivan și Ciorogariu, întâiul Ministru Brătianu, Ministrul Cultelor (bisericilor) Banu, numeroși senatori și deputați și lume nenumărată din Cluj și din depărtări.

S'au făcut slujba d-zefiască de Metropolitul Bălan și Episcopii Ivan și Ciorogariu, cu numeroși preoți. Apoi Episcopul Ivan citește Documentul (scrisoarea) care se pune în fundamentele bisericii ca grăitoare și peste veacuri de zile noastre și de cei cari au urzit măreața zidire. Scrisoarea de pomenire a fost iscălită de Alt. S. Principele Carol, de Ministrii și Episcopii de față, apoi a fost așezată în piatra care o va păstra până în uitate vremuri. Principele ia acum ciocanul și bate în piatra ce se așază în temeliele bisericii, bat și Episcopii și Ministrii, apoi toți aruncă câte-o mână de țărână asupra ei, ca urmând a zidi...

După asta Principele a rostit o luminată vorbire, arătându-și bucuria de a putea zidi o biserică mare în Cluj, lucru ce nu cutează nici să-l viseze părinții noștri... Vede în această zidire un semn al viitorului românesc care se ridică biruitor peste toate! Străbunii noștri, Voevozii Țării Românești, după mari biruințe, zideau biserici. Zidirea de azi e semnul de încheiere al biruinței noastre și al dorinței de pace, care e suflul sfânt al bisericii. Fie ea și un semn de chemare la pace și înțelegere între frați!..”

A vorbit Metropolitul Bălan arătând zădărnicia a tot ce e material, dacă nu e legat și împodobit de ceva sufletească, mai presus de materie. Toată cuvântarea e o dreaptă zbucuire a pornirilor materialiste de azi și o chemare a lumii la căile sănătății sufletești... Au mai vorbit Ministrul Banu în numele guvernului, deputatul Lăpădat în numele Sinedriului eparhial, dl V. Goldiș în numele „Asociațiunii”, și Uta-lea primarul, în numele orașului Cluj.

A urmat prânz sărbătorească la care Principele a vorbit de nou, spunând că a fost fericit a putea lua parte la această sărbătoare, care a fost un pas spre întărirea bisericii și a credinței...

A fost sărbătoare frumoasă, ca o caldă chemare a lumii la căile sufletești mai bune!

Șarpele cu șapte capete, ba cu șapte cozi...

— O poveste cu tâlc —

Prin livada lui moșu Angheluță venise o dihanie de șarpe cu mai multe capete. Incepuse a-i mânca puii dela cloșcă și de aceea moșu, deși nu era om rău, se hotărâ să-l omoare. Se luă pe urma lui și aproape să-l scape printre rosturile gardului de nule. A avut norocul însă că fiecare cap a apucat tot prin altă gaură a gardului, așa că s'au încurcat și, trupul n'a mai putut trece. Moșul l-a ajuns cu săcurea și l-a picat bine până l-a făcut să i sară capetele în toate părțile.

A stat moșul vre-o două săptămâni liniștit. Într-o zi, numai ce vine mătușa Frasina spăriată:

— „Știi, moșnege, că iară a venit în grădină la noi o dihanie de șarpe cu șapte cozi“.

— „Cum se se poate?“ grăi moșneagul!

Se luă după dânsul. Il ajunse, Șarpele se trudia să înghită o broască. Cum văzu pe moșu, o luă la sănătoasa spre gard. Moșul după el, cugetând: lasă, că la gard îți viu eu de hac! Dar dihania cum ajunse la gard, intră printr-o gaură (că avea un singur cap) și trase după el și cele șapte cozi. Rămase moșul uluit pe dinlăuntrul gardului fluierând a bagubă!

Povestea asta se potrivește foarte bine și la țara noastră și la starea partidelor politice din ea.

Țara noastră e condusă azi de un singur partid, care e ca șarpele cel cu un singur cap și cu multe cozi. Moșul Angheluță — adică opoziția (partidele care ar vrea să vină la putere) n'are ce să facă șarpelui — acestuia, fiindcă, dacă ar vrea să-i deie în cap, îl încurcă cozile. Și când mai-mai să-l ajungă, acela nu-i, a trecut nevătămat prin toate gardurile (piedicile) puse în calea lui de opoziție!

Dar de ce nu poate opoziția, să ia în stăpânire puterea? Fiindcă opoziția este un șarpe cu multe capete. Fiecare apucă tot pe alte căi, și când ajung la gardul pus de potrivnici în calea lor, capetele lor se încurcă printre împletiturile gardului ridicat lor de ceilalți...

Pr. A. C. Cosma Bălea,
Putna.

Viața muncitorească

se resimte tot mai mult de suflul sănătos al celor ce se lapădă de „internațională“, care e cuibul tuturor streinilor ce vor pețea acestei țări și acestui neam. Sindicatele Naționale, cari și ele țin sus steagul drepturilor muncitorești, și împotriva căruia nu este nici un om bun, — sporesc și dau tot mai frumoase semne de viață.

„Sindicatul Național“ de pe Valea Jiului, a ajuns să și pună piatra fundamentală unui „Cămin Muncitoresc“ deosebit, — și când Metropolitanul Dr. Bălan dela Sibiu a fost de-a sfințit școala din Lupeni,

a fost de-a sfințit cu mare pompă și piatra fundamentală a Căminului Muncitoresc, fiind de față Ministrul Muncii Mârzescu și deputații și senatorii. Toți s'au simțit bine între muncitorii iubitori de neam și i au lăudat și l-au asigurat de tot sprijinul totdeauna.

Dovada cea mare.

La Cluj s'a petrecut un lucru care e o dovadă strigătoare pentru dreptatea tinerilor nostri univesitari, ridicați la luptă împotriva năvalei streinilor la Universitate.

Tineri, nostri dela Universități, în bătălia inimii curate a căroră bate însași inima poporului nostru cel necunoscător de fățăriile politice, — au strigat țării și neamului, că-s nedreptățiți de imbulzirea streinilor, îndeosebi a Evreilor, la Universitate, — și au cerut apărarea de această imbulzire.

Guvernul nu le-a dat „numerus-clausus“-ul cerut de ei, dar a spus că pe viitor cere un examen de primire deta tinerii ce vreau să mai intre în Universitate. În anul de față s'a început aplicarea examenului de primire. Se face din câteva studii ce privesc țara noastră: geografia țării, istoria ei, limba și literatura română, — pe cari în ori-ce școală streină trebuiau s'o învețe ca să știe cât de cât în ce țară trăesc.

Și ce s'a văzut? Intre 100 de tineri ce-și cereu primirea de Universitate pentru a învăța știința Farmaciei (apotecei), erau 50 Români și 50 Jidani.

Puși în fața examenului de primire, 3 Români s'au dovedit așa de slabi că au fost respinși, iar 47 primiți. Dintre evrei chiar întors: abia 3 inși au știut ceva, de au fost primiți, iar 47 inși nu știu nimic despre țara românească și limba ei! Au fost respinși.

Ce arată asta? Că școlile streine nici n'au început a da învățatură elevilor lor despre țara în care se află, ci ei și azi și-i cresc așa ca și cum ar fi în tot — Ungaria lor! În Certificate (atestare) înse, scriu că da, elevii știu tot și știu bine! Cu alte cuvinte școlile streine dau certificate din dragoste de neam pentru tinerii neamului lor, dar nu după știința lor! Le dau adeca la cei mai mulți a testate mincinoase, făcându-i să intre în Universitate nepregătiți, și să iasă de acolo în viață, tot așa slab ori prost pregătiți!

Ce dovadă mai bună ca asta îți trebuia, că dreptă și cu rost a fost și e lupta tinerimii noastre împotriva năvalei streinilor la Școlile noastre înalte!

Din viața Partidelor.

Adunarea pe care partidul Marghiloman era s'o țină Dumineca trecută la Timișoara, — s'a amânat, căci a murit un frate a diul Marghiloman. S'a pus zi nouă pe Dum., 21 Oct.

Partidul Național a avut în 3 Oct. adunare populară la Copalnic-Mănăștur, luând parte popor număros și bucurându-se, conducători și popor, de faptul unirii partidului țărănesc basarabean de sub conducerea dlui Pelivan, cu Partidul Național. S'a dat o telegramă de jalbă la Rege, că poporul acolo îl merge rău, că dările-s mari

și deregătorii îl asupresc, și cer înălțurarea guvernului de acum și chemarea Partidului Național la cărma țării.

SCRISORI.

Din Bogșa Mont.

— Nemulțumirea învățătorilor —

Die Redactor! La 27—28 Sept. s'a ținut aici adunarea învățătorilor din jud. Caraș Severin. Scot la iveală pentru obștea cetitoare, că în adunare a răsunat glasul nemulțumirii învățătorilor cu starea lor materială, — lucru ce privește de-aproape tot poporul. Căci dascălul nemulțumit, nu se poate închipui că-și face slujba cu acea inimă, cu care și-ar face-o dacă gândurile materiale nu l'ar tulbura. Mai ales privește asta pe învățătorii tineri, cari spuneau: „Eu am ca învățător tiner 1160 Lei pe lună, plătesc căsă și masă 1000 Lei pe lună, că mai lesne nu te țin nime nici la sate, — ce-mi rămâne să mă'mbrac, să mă grijesc? Iar de-s și căsătorit, din ce-mi țin și familia? De mor, n'au cei din jurul meu nici cu ce să mă îngroape...“

Cei în drept, ba chiar poporul din fiecare comună, ar trebui să ceară prin adrese stăruitoare, ca guvernul să facă învățătorilor plată potrivită vremilor, — căci altfel școala noastră va suferi fără îndoială.

Cu toate gândurile ce-i apasă, învățătorii au desbătut mai departe treburi de-ale școlii și au luat hotărâri inimoase pentru bunul mers al învățământului. S'a văzut la ei dragostea de meserie și dorul de a înălța poporul prin învățatură de folos. Dar își cer dreptul la un salariu mai omenesc și regularea dreptului la pensiuine.

Un privitor.

Învățătorii au toată dreptatea în cererea lor. Să nădăjduim că guvernul nu va rămânea strein de împlinirea cererii lor, — doar azi salariu de 1000 Lei pe lună îți cere un servitor; un lucrător palmas câștigă mai mult de-atâta. O calfă dela ori-ce meserie, are dela 2000 de Lei în sus, sjungând la 3000 și 4000 lei la lună. Se poate să ceri jувățătorului să trăiască cu 1000 la lună, ori cât de „începător“ ar fi?

Din Făget.

Omul faptelor bune.

În opidul Făget trăește un credincios al bisericii ortod. române, care nu-și spune la lume faptele sale bune, deși acelea sunt multe și frumoase. Vom pomeni noi aici cu plăcere faptele lui, și dacă el nu vrea să se laude cu ele. Prin stăruința lui s'a ajuns a se zidi acel biserică și a se îngrădi avlia ei cu fer, asemenea și a cimitirului, și tot prin stăruința lui, în înțelegere cu d. protopop Olariu, s'a zugrăvit așa de fumos biserică din vorbă și s'a împodobit. După-ce mâna păgână ne-a smuls clopotele din turnuri, el a stărut mai mult de s'a ajuns să avem azi 3 clopote mari și plăcute. În piață aveau un-

gurii papistași o cruce la care ieșeau cu litbia, în fața școlii de stat. Azi școala fiind română, Ungurii au fost poftiți să-și mute crucea aiurea, nu mai mult în fața școlii, azi românești. Indată bunul nostru credincios a ridicat, pe chel-tuiala sa, o cruce minunată și mare, în semn că Dzeu ne-a desrobii și ne-a înălțat pe noi pe locul pe care se răsătau vrășmașii nostri, — și a pus crucea tocmai pe locul celei ungurești, având o frumoasă scrisoare românească pe ea. Vrednicul om e meșeriașul român Dionisie Feneș, care din om sărac, a ajuns prin muncă harnică și cruțare a fi om cu stare și cu vază, — iar bunul ce i-a dat Dzeu nu-l cruță tot pentru sine, ci ajută unde numai poate și cât poate, casa lui Dzeu și lucrurile naționale. Să ne dea Dzeu mulți de aceștia pretutidenea.

Vestitor.

Un spor ce — nu ne bucură.

După o numărătoare mai nouă au intrat în România după război următorii streini:

In 1919	vre-o	250.000
In 1920	„	400.000
In 1921	„	660.000
In 1922	„	420.000

De tot în patru ani (numai în aceștia, afară de streinii rămași din anii războiului și după revoluție — în 4 ani ne-au venit 1,730.000 (aproape 2 milioane).

Și dacă acești aduși de vânturi ar fi oameni de treabă, dar răii țărilor vecine, a Rusiei, a Galitiei, a Ungariei, ș. a., — și anume jumătate din ei sunt Jidani! Erau înainte de războiu în vechiul Regat vre-o 300.000 de Jidani, iar azi, cu cei primiți în ținuturile alipite și prin puvoiu strecurat după pace, — sunt cam un milion și jumătate, — cât Ungurii.

După toate drepturile și chiar după punctele din contractul păcii, acești oameni pot fi dați afară peste hotar. Dar, durere, nu se gândește nimenea la aceea, ca să ne curețe de ei. Doar tinerii nostri dela Universități (cele mai înalte școli), deși luptă pentru a-i mai hășăl de aici. Dar sunt prigoniiți de guvernul ei tinerii, pentru asta.

Școala de Contabilitate.

Dela Școala de Contabilitate (pentru tinerii de socoteli) pentru băncile sătești și Cooperative (tovărășii economice) de cari am scris în numărul trecut, — primim următoarea înștiințare pentru cei-ce ar dă a se înscrie la acea școală de mare folos:

„Școala de Contabilitate și Educație Cooperatistă“ din Arad, Școala Gheorghe Popa nr. 10, care a dat întâiul rând de absolvenți cu diplomă și alit rând de absolvenți cursurilor teoretice, își deschide cursurile la 15 Octomvrie 1923.

Se primesc elevi având etate de dela 15 ani în sus, înfățișând școala cu următoarele acte (hâ-

Dăm de probă,

aceste fol pe lunile Octombrie—Novembre—Decembre c. v. a acestui celor ce nu le au, — pentru

numai 12 Lei!

Le dăm așa de ieftin încât abia ni-se plătește hârtia și timbrul poștal — ca să ajungă cât mai ușor în mâinile tuturor cetitorilor din popor, — cari vrem să-i atragem pe drumul celei mai luminoase lupte pentru viitor al acestui neam.

1. Certificatul de absolvire (căprăvit) 6 clase primare (a Școala Poporale). Se primesc în întâia zi de cei-ce au 2 sau 3—4 clase școlare sau de liceu.
 2. Actul (atestatul) de botez.
 3. Certificatul de moralitate (de bună purtare).
 4. Actul de vaccină (de altoire). Cursurile teoretice (învățătura din carte) durează 9 luni, practica contabilă (adecă deprinderea celor învățate) se face apoi la bănci, cooperative și federale 6 luni și cursurile de complectare (întregire) încă 6 luni. Total 17 luni, după care elevii pun examenul de capacitate și de primire a diplomei de contabili, în temeiul căreia, tinerii primesc numai un an armată.
- Elevii au casă și îngrijire în internatul școlii. Învățământul este gratuit. Îmbrăcămintea, cărțile și mâncarea privesc pe elevi.
- Această școală este sub direcția controlului Casei Centrale a Cooperărilor și Împroprietății sătenilor din Ministeriul Agriculturii.
- Părinții cari doresc să dea tinerilor o bună pregătire contabilă cooperatistă, spre a lucra prin operațiile la ridicarea materială, morală și morală a poporului, pot poftiți să înainteze cererile și cererile de înscriere la școală.
- Sunt numai 80 locuri vacante (de primire) pentru anul 1.

GLAS DIN POPOR DIN BĂNAT

Poporul sătul de „politică”. —

Dle Redactor! Eu, plăcându-mi de Dvoastre, de mulți ani stărui să iubita foaie „Libertatea” prin poporul nostru, dar reușeam puțin, părea că bat toaca la ochi surde. Oamenii căutau tot „nou”, ceva făcător de minuni sau să vadă dacă nu cumva ploaie de pace acum, după războiul din țările partidelor politice cutari, cutari. Îi zăpăceau atâtea me: partid liberal, averescan, țărănesc, național, socialist, comunist, și așteptau norocul cel mare care tot a te îl făgăduese, ba dela ba dela altul. Anii trecură și vremea, a tot tărăduitoarea, și pe oamenii noștri de lor de fericire venit prin parte cari făgăduese pe întrecere. În același timp poporul vedea zi, că pe el îl roade mai rău și când, pirul strein, mai ales jidovesc, care s'a sport și s'a și și-a înfipt ghiarele în trupul neamului, mai afarisit ca ori. Până noi ne certăm între noi, și ne războim până în măduvă această trezire la vederea celor a lucrurilor, face pe oameni întoarce privirile dela amăgite și jinte de pân'aci, spre miș-

cările cari au ca țintă apărarea neamului, a poporului, de acest mare rău, care îl roade, și cari vor să-l ajute în înălțarea sa spre stări mai mulțumite.

Și de aceea plăcută mi-a fost zilele astea mirarea, când am văzut, că același popor, care prea slab mă asculta pân'acum când îl îndemnam să cetască și să aboneze foaia Dvoastră „Libertatea”, aflând acuma de scopul dv. de a desvâli întregului popor, pe înțelesul lui, planurile evreilor, — s'au întors mulți țărani spre mine, și îndată am putut să vă câștig un frumos număr de cetitori, cari cu sete așteaptă să cetască, pe înțelesul lor, cele ce se cuprind în „Protocoloalele Înțelepților Sionului”, cari sânt planul de război al Evreilor împotriva noastră a tuturor.

Văd din vorbele oamenilor și din sufletul lor, că poporul e cam sătul de „politică” ce se face la noi de către partide, cari la ceartă-s harnice, dar la o muncă grea, spornică, roditoare, nu se prea văd. Nici chiar la lupta de apărare a poporului de rîia jidovească ce-l roade și-i ia din naainte toate venitele. De aceea se bucură de mișcări, ce tind spre izbăvirea poporului de multele lui lipsuri, cum e și mișcarea în slujba căreia stă foaia DV. „Libertatea”.

Cu multă mulțumire sufletească vă trimit azi lista noilor cetitori, — dorindu-Vă în toate părțile spor de cetitori și izbândă la luptă!

N. C. din B.

NOUȚĂȚI

O Trupă dela Teatrul Național din București, prin Ardeal. O trupă de 20 persoane dela Teatrul Național din București, a început un șir de reprezentații prin orașele din Transilvania, Bănat și Crișana.

La Orăștie trupa va juca 2 seri dupăolaltă: Mercuri în 24 Oct. drama istorică „Vlaicu Vodă”, de Davilă, iar Joi în 15 Oct. trei piese: „Pe malul gârlei”, comedie, „Moartea lui Fulger”, după balada de Coșbuc, și „Arvinte și Pepelea”, comedie.

Atragem de pe acum luarea aminte a celor ce doresc a vedea un joc teatral aievea bun, să nu scape prilejul a veni la aceste reprezentații, jucate de artiști de mână întâi.

Slujba de 2 ani în armată. Foile guvernului spun, că guvernul a pregătito lege, prin care scade slujba în armată dela 3 la 2 ani, — afară de Marină (slujba pe corăbii), care rămâne de 3 ani. Cere însă ca tinerimea să fie la îndemâna armatei între anii 19—21, ca să-i mai învețe și pe-acasă unele lucruri, ca să le ușureze învățătura sub arme. Vor ieși subolțeri pe sate și vor învăța Dumineca și în sărbători pe tineri unele lucruri de-ale armatei, ca la 21 ani să fie în parte pregătiți.

„Plugarul Luminat”, adausul economic al foilor noastre, nu l'am mai putut tipări în timpul din urmă, de câteva luni, — pentru lipsa de hârtie. Abia ne-am putut câștiga atâta, cât ne trebuie pentru „Libertatea”. Zilele astea am mai primit ceva hârtie de gazetă și încurând vom scoate iar și „Plugarul Luminat” cu bunele lui povețe economice. Spre știre celor ce întreabă după el.

„Societatea Meseriașilor români din Orăștie” arangează petrecerea: „Culesul viilor” Duminică 14 Oct. — în sala festivă „Hotel Central” care va fi decorată cu viță de vie și struguri și vor fi păziți de 12 pândari și 12 pândărițe. În decursul petrecerii: joc cu serpentine și confeti, — precum și postă universală.

Venitul curat e destinat pentru ajutorarea cu îmbrăcăminte a învățăcelilor săraci dela meserii.

Încă tot sigile ungurești la unele oficii postale? E aproape de neînțeles nesocotirea pe care unele oficii postale o arată față de stăpânirea românească, căreia au primit să-i slujească. Așa, printre altele, dela Bârzava (jud. Arad) ne vin încă scrisori și mandate, pe ca care sigilul e: Marosborsa.

Nu are nimenea grija acestui lucru, al înlocuirii sigilelor ungurești cu cele românești?

Spre știre

Abonații cari n'au trimis încă plata pe jumătatea a doua, vor mai primi numai numărul viitor, apoi li-se opresc foile.

— La trimiterea banilor pe jumătatea a 2-a, binevoii a pune și cei 10 Lei adaus de scumpire pe jumătatea asta a anului, adaus ce privește pe toți abonații.

Târg la Deda. Și comuna Deda a primit dreptul de a ținea târguri de vite și de mărfuri, de 3-ori pe an: în 19 Ian., 7 April și 21 Sept. târg de mărfuri și 3 zile naainte târg de vite.

Unde-am ajuns!?

Jidovii blastămă în Sinagoge ziarele ce nu-i slujesc!.

Dintre cele 9 ziaré mari de zi, ce se tipăresc în București, 6 sunt jidovești ori jidovite, și abia 3 naționale creștine. Intre acestea din urmă e și marele ziar „Universul”, care de altfel e destul de cruțător cu Jidanii, dar din când în când mai aduce și știri ce nu le plac jupânilor. Ci jupâni ar aștepta ca și „Universul” să tacă mulcom când e vorba de Jidani, că doar de aceea îi dau și ei „anunțuri”. Iar fiindă mai ales în pricina cu studenții, „Universul” a lăsat să se publice dările de samă despre mișcarea studenților, — asta a supărat vesparul jidovesc așa de tare, încât, cum află „Viitorul”, Rabinii evrești au început a ceti blesteme în sinagogile (bisericiile) lor asupra ziarului „Universul”!... Ceea-ce înseamnă, că Evreii să nu-l mai cumpere, să nu-i mai dea anunțuri, să-l prigonească unde numai pot!

Vedeți pân' la ce măsură se ridică cutezanța acestui neam ce ne-ar soarbe într'o lingură de apă pe toți câți nu ne purtăm cap plecat naainte lui!

E iertat să mai suferim noi în tăcere această umilire?

Sămănători de lumină.

Pe următorii frați buni dela sate îi mai pomenim cu laudă printre sămănătorii de lumină în popor, prin aducerea multora la cetirea de foi:

- „Fondul Cultural” al tractului Dobra, a abonat 17 foi pe lunile acestea de probă, pentru eptropiile parohiale din 17 com. ale aceluși tract. Dl Ion Domnariu, elev cl. V. liceală în Sibiu, ne-a câștigat printre colegii săi de clasă 10 abonamente de probă. Ne bucurăm de venirea bunilor tineri printre cetitorii noștri și ne vom sili a le da cetiri în amândouă foile de cari să fie mulțumiți. Un prea cinstit pretin al foilor noastre de lângă Caransebeș, ne-a câștigat în comunele Ruienii, Turu și Boriova, 30 de abonați.
- Dl Ios. Dobreaș, Homoșdia, 2 ab. Sf. Sa Preot Sach. I. Sădeanu din com. Docuzaci satul Calfachici, jud. Constanța Dobrogia), a trimis 10 ab. Dl Simeon Janculescu, din Șugag ne-a câștigat 17 abonați.
- Dnii Iosif Ursulescu, croitor și Zaharie Jucos, scriitor, din Boriova, ne-au câștigat acolo 13 abon.
- Dl Nicolae Gligor Malic din com. Boghicea-Ghidion, jud. Țel Roman, ne-a câștigat acolo 10 cetitori.
- Dl Petru Borha din Nădab, 7 ab. Dl Cornel Lungu din Săturău, 10 ab. Dl Isăia Tino, din Bocșa-rom. 10 ab. Dl Ioan Posogon, maestru pantofar în Bistrița, 10 abon.
- Dl Lazar Caba, Șoimuș (Sălaj) 10 ab. Dl I. Crăciun, Cheverciul-mara, 4 ab. Dl Aron Bartolomeiu, student univ. Vrancea, 4 abon.
- Dl Pav. D. Crăciunescu, Porț, 4 ab. Dl Cornel Cruțu, Crihalma, 2 ab. Dl Vasile Lăpusan, Glău, 3 ab. Dl Alex Luca, Horțșor, 2 abon.
- Dl Ioan Ianăș, Cosava, 2 abon. Dl Ioan Siladi, Bohind, 2 ab. Dl Part. Nicorescu, Zovani, 11 ab. Dl Ion Bogdan, Benceer, 5 ab. Dl Ioan Pena Pascu din Bărăteaz, ne-a făcut 5 abonați.
- Dl G. Nistor, Hălchlu, 10 abonați. Dl George Pelea, negustor în Fibiș, ne-a câștigat 11 abonați.
- Dl Teodor Nicola, Mășcreac, 10 ab. Sfântia St. Preot St. Voiculescu din Gura Oenișii (jud. Dâmbovița vechiul Pegaș) ne-a făcut acolo 10 ab.
- Dl Petru Feldău, Sintea, 3 ab. Dl Ioan Ersăgean, frizer, Macedonia, 4 abonați.
- Dl Ioan Jurma, inv. Săumihaiul român, abonați.
- Dl G. Comșa, Ilva mare, 4 ab. Dl Vasile Chiș I. Ion, Șoimuș (Sălaj) 10 abonați.
- Dl I. Aldica crășmar Ticoșul săsesc, 3 abonați.
- Dl Teodor Udrescu, Bunea rom. 2 abonați.
- Dl George Blaga, Curtea, 5 ab. Dl Axente Stanciu, Sighișoara, 3 ab. Dl Const. Căpățînă, Bocșa-rom. 4 ab. Dl I. Dragosin, Rășcuț, 3 ab. Dl Jană Pl. Filoștei Dtru, Socent 4 ab. Dl Lazar Bercian din Turmas, 6 ab. Dl Ioan Bărcușan, Felmer, 4 ab. Dl St. Popa, Curtici, 8 abonați. Dl Eliseu Crețiu, Zagon, 7 abon. Dl I. Rusu, pantofar, Rod, 4 ab. Dl Dim. Porumb, inv. Tobollu, 4 ab. Dl Mariș Gavrilă, Bucium, 3 ab. Dl I. Morariu, com. Teaca, 10 ab. Dl Maxim Popescu, Groși, 4 ab. Dl Ios. Nicolaevici, preot, Comoriste, 8 abonați.
- Dl Ios. Gabor din Todorița, 4 ab. Dl George Hudea, Buză, 4 abonați. Dl P. Bogdan, Mocrea, 2 abonați. Dl I. Chirilig, Coștei-de-sus, 5 ab. Dl Sofron Robota din Vatra Dornii (Bucovina) ne-a făcut acolo 7 abon.
- Dl Nic. Tenche, Hitiș, 5 abon. Dl I. Matră, Iașova, 5 abonați.
- Tuturora: Călduroase mulțumiri!

Femece de servictu, ce se pricepe și la fert, — se caută pentru a merge la Galați cu o pereche tineră, fără copii. (9) 2-2

Baia de aburi și de vană Birtler din loc, — s'a deschis. 2-4 (690)

Mulțumită publică.

Epitropia bisericii române unite din comuna Folt, — aduce și pe această cale — cele mai mari mulțumiri tuturor acelor frați din America, cari s'au îndurat a trimite bisericii noastre, prin colecta Dn. Gheorghe Marariu din orașul A. cron, suma de 16.200 Lei; iar prin colecta Dn. Avram Șerdean din orașul Toledo, suma de 23.469 Lei.

Iată numele acestor generoși donatori:

Colecta I: Dl. Gheorghe Murariu și soția 20 dollari, Russ Petru 5 dollari, Harry Gross 5 dollari, Glastion Sireje 4 dol.; Todor Băndu, Anton N. David din Brancea, Anton Meda, câte 3 dollari; Ginu Bălan, Ioan Tăteri, Ion Irimig, Anton N. David, câte 2 doll.; Toma Oprea, Simion Tomi, George Crista, Lezar Popa și fam.; Mitru Jurchi, Petru Toliă, Al. Frățeanu, Augustin Blaj, Todor Rusu, Alex. Șipoș, George Costan și fam., Vasile Lucaci, Ioan Morari, Petru Strengariu, Ioan Roman, Mike Kanea, Petru Oancea, Gavril Bujorean, G. și Ana Răivoiu, Alek Danell, N. Colibaba și soția, Gavril Boloca, I. Tinea, Alex. Barbac, Todor Blinde, Costan Bivol, P. Chima, Petru Cosma, câte 1 dollar; Ion Vostij 1 doll. 25 cenți; Toma T. Căndea, George Bugtan, Ioan Iambor, Maria I. Bera, George Jenulescu, Vasile Iancu, Sem. Bucorenci, Ion Crișan, George Ratu, Săvireanu, Ion Iambor, Isidor Mișan, Floarea Rosu, Alex. Răchită, câte 50 cenți; Nicolae Mica, Nic. Lup, Todor Elisoi, câte 25 cenți; Ion G. Costancie din Uidești 2 doll.

Colecta II: Dl. Avram Șerdean 20 dollari; Soția Vied, Turdaș 13 dollari; Ioana Siolea, Armeni, Iosif Dancia, Cugir, Nicolae Vied, Turdaș, câte 5 dollari; Vasile Jurcan 3 dollari; George Iuhăș, Adam și Elena Cristea, Nic. și Eugenia Morosian, Lazăr Bilețchi, Leon Pișul, Iacob Naneș, Ludșor, G. Șerbu, Ludșor, George Dragoș, com. Jintariu, George Teșcuța, Boia, câte 2 dollari; Irmie Pleu, Vas. Gorgan, Ioan Suci, Adam Bocan, Leonta Nișlean, Ioan Gămbășian, Nic. Căzariv, Ioana Poșea, Olimpi Petrescu, Anghel Stancof, George Popa, Ilie Julea, Vasile Cămpene, Dumitru Armenean, Moise Comanella, Dumitru Băciu, Iosif Comanella, Ștefan Șerodoc, Helen Kosick, Dumitru Constantin, Vasile Zidariu, George Grămadă, Vas. Silade, Ioan Madoc, George Piscăran, Todor Sarandan, Alăscă Ciolan, Ioan Ciolan, Ioan Stoisor, Moise Stanciu, Ioan Cloran, Rev. Ioan Spătaru, Ioan Sănel, Ioan și Iulina Miclea, Adam Stoicol, Romos, Ioan Streja, George Beidean, Nicolae Coze, Iosif Danciu, Cugir, câte 1 dollar; Sânza Voisan, Florea Kiss, Ioan Simion, Vasile Săbău, Cornelie Isac, Ioan Aron, cantor, Vas. Bugșan, Nic. Herța, Petru Gola, Ioan Miclea, câte 50 cenți; G. Fillmon 75 cenți; Vasile Gola 25 cenți.

Prezintărilor Dumnezeu răsplătească cu bogăția darurilor sale, aceste fapte bune creștinești ale marilor donatori.

Folt, la 8 Oct. 1923.

Ioan Săbău I. Onu, epitrop I. Sol. Armean,
Petru Murariu, preot.
epitrop II. [965] 1—1

20 buti pentru vin

in stare bună, să află de vânzare la (943) VASILE I. VULCU, 3—4 comerciant in Sebeșul-săseșc.

Mărfuri de vânzare.

La subscrierea bancă in comuna Geoagiu-de-jos (jud. Hunedoara) se află de vânzare mai multe feluri de mărfuri și anume:

Circa 15 000 kgr. magiun (lictar de prune), 10 hectolieri vin vechiu, 100 metri cub. scânduri de brad și lațuri, 200 perechi bocanci, buti goale pentru rachiu și vin, butoaie de fer pentru petrolu și benzina, 2 cazane de fer rachiu, vojari pentru strâns prune, — și altele.

Se vând cantitatea întreagă sau in părți mai mici. (961) 1—3

Doritorii a se adresa la:

Banca „Geogeană“
Geoagiu-de-jos (jud. Hunedoara)

Caut un Morar

care se pricepe la Motor cu gaz sugativ. Să fie om cinstit. Plată primește foarte bună, ori in bani ori in percente. Poate lua locul in primire îndată. O dan și in arândă.

Petru Nistor
(962) 1—1 proprietar de morară in Valdei (p. Orăștie.)

AGENT!

Un tânăr Român caută loc ca Agent la o Bancă sau la o Industrie, sau scriitor la notariat comunal. Adresa:

Ioan G. Dejeu
(964) 1-1 Sebeșul-Mare (i. Cojocna)

Publicațiuni.

In conformitate cu art. 76 și 77 din regulamentul Dementilor Militare, Garnizoana Orăștie dă in arândă prin licitație publică la data de 30 Octomvrie a. c., CANTINA din curtea cazarmei de Infanterie „Mihailu Viteazu“, cu zius pe 1 Ianuarie 1924, pe timp de 5 ani.

Deslușiri mai detaliate se vor da la Serv. Cazarm. al Garnizoanei, până la data de 30 Oct. 1923.

Orăștie, la 7 Oct. 1923.

Comand. Garniz:

Colonel Constantinescu.

Admin. Caz.

Locot. Gherman. [969] 1—1

Cumpar gatâr

de 24 joli sau și mai mare. Poate fi și de lemn, cu ramle de fer. Cel ce are de vânzare, să-mi scrie pe adresa de jos:

Dumitru Muntean
[967] 1—1 Câmpeni [Turda-Arieș].

Subsemnatul voiesc a cumpara Instrumente Muzicale

pentru o fanfară de sat, de la vre-o fanfară mai folosită, pentru 10—16 persoane.

Celce posed atari instrumente să scrie: dlul Olimpiu Radulea inv. Dir. Rudăria p. Bania, Jud. Caraș Severin tot odată anunșând și preșul Instrumenteilor. Dar să fie in stare bună. Tot odată să ne o-nunșe prin o epistolă și numele fiecărui instrument.

Olimpiu Radulea
Inv. dir. Rudăria, p. Bania, jud. C. Severin
(954) 2—2

Altoi de vânzare.

La școala Inf. de Agricultură din Geoagiu se află de vânzare un stoc de 3.000 nucol și 5.000 meri și per de calitate întâi, cari se pot ridica până la finea lunii Octobrie.

Prețul altoilor per bucătă 25 Lei.

Comanda se pot efectui prin, anticiparea banilor.

Geoagiu, la 5 Octobrie 1923.

(963) 1—

„ALBINA“

INSTITUT DE CREDIT ȘI DE ECOTMII
CENTRALA SIBIIU
FONDATĂ LA ANUL 1872.

Sucursale: BRAȘOV, BUCUREȘTI, CLUJ, LUGOJ, MEDIAS,
TARGUL-MURĂȘ, TIMIȘOARA, SÂN-MĂRTIN.

Capital doplin vărsat Lei 25,000,000. Fonduri de rezervă Lei 16,000,000. Dapuneri spre fructificare Lei 256,000,000

Lucrează cu toate centrele din țară. In America direct cu cele mai mari bănci.

Secție specială pentru America.

Jertfește anual sute de mii de Lei pentru scopuri de binefacere și culturale.

Primește: Depuneri spre fructificare

de plată la vedere, 5% dobândă, fără considerare la sumă.

Pentru Depuneri cu termen fix (mai lung) plătește 5½—7% după mărimea sumelor și durata termenelor de plată. — Darea o plătește Institutul din ai său. (969) 1—10

Ocaziune de cumpărare!

In comuna Strei-Sângeorgiu, circa 1½ km. de gara Călan, se vinde un local de prăvălie pentru mărfuri mixte și un local mare pentru cârciumă, cu concesiuine, stând din 4 odii de locuit, bucătărie, cămară, pivniță mare, șură, grajd, curte mare, fântână, magaziu și grădina pentru legume. Alături localul de prăvălie, cât și cel de cârciumă, e prevăzuti cu mobilierul de lipsă.

Poziția casei e in fața alor trei drumuri comitatense și a podului de peste Strei pe unde se trecere 22 de comune.

Cel interesat să rugași a veni la fața localul pentru a se convinge despre meritul prăvăliei și al cârciumei. — La scrisori nu dau răspuns, ci numai verbal.

Albert Bruckenstein

(958) 2—3 comerciant
Strei-Sângeorgiu, (j. Hunedoara)

Caut un necenic din familie bună care să oibă afară de școlile primare, barem 2 clase de licen, și să poseadă și limba maghiară.

Traian Baicu

(955) 2—3 comerciant in Zlatna.

Se caută un morar priceput o morară cu 2 petri, mânăla gaz sugativ. Plată bună, quartir dacă e-june și cost. Adresa:

Nicolae Pop
(596) 2—2 Ormieșea, p. Băița

Târg in com. Balșa!

Se face cunoscut locuitorilor de pe Valca Geoagiului-de-jos, comuna Balșa a câștigat dreptul de târg, anume de 3 ori pe an: la 8 Novembre, 7 Aprilie 7 Iunie.

Cel dintâi se ține in luna viitoare, 8 Novembre, — in aceeași zi târg de vite și de mărfuri.

(961) 2—3 Primăria com.

Secretele unei prăvălii

să se aflească oz. public a descoperi: Cam se pregătește după cele mai nouă jurnale de modă in cea mai solidă executare de împeșurările de ezi, la subscrie haine bărbătești!

Dispon totodată și de stote de și frumoase!

Cu stimă
Iosif Șimonfi
(959) 2—2 croitor bărbătesc
Orăștie, Str. Mihail Viteazu.

ÎNȘTIINȚARE

Am onoare a aduce la cunoștința onoratului public, că la *Atelierul meu de croitorie* din Orăștie, ulița Morii 18, se găsesc in permanentă *vestminte gata* pentru domni și copii, pardesio și paltoane, pregătite de mine. Croiu și execuție distinsă și *preșuri favorabile*.

Primesc comanda pentru haine bărbătești, pe cari le execut după cea mai nouă modă.

Avizez și aceea, că mi-am procurat din capitale straine, cele mai alee lucruri pentru dame, ca costume de dame, paltoane, etc. Lucrez haine după modelele franceze cele mai moderne.

Cerând binevoitorul sprijin, semnez cu stimă:

LUDOVIC BENKÖ

(937) Croitor de domni și dame.

3—3